

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 11. grudnia 1856.

List 50.

Šolske reči.

(Pristavek k spisu o dekliskih šolah.)

Kadar si kak spisek posebno reč vzame v namen, pač ne more vselej omenjati vsiga tega, kar je s tisto rečjo manj v tesni zvezi; še od določene reči ne more vselej vsiga do konca povedati, ker mu vse ni in ne morebiti vsaki čas celama znano. Tako je bilo pisatelju v sestavku „od potrebnosti posebnih dekliskih šol“ v nekterih straneh; ko bi bil pred tem dobil toliko dopisov ali sporočil, kakor po tem, lahko bi bil vse pisal bolj na tanko. Rad dostavim tedaj še nekoliko zastran šolskih zadev na Krajskim, bolj obširno razlaganje odklaja drugemu peresu ali drugemu času.

Naprava ljudskih šol na Krajskim sedanjí čas pač obilno in veselo napreduje; vstava in dohodki mnogih starih šol so zdaj bolj vred djani, mnogo novih večjih in manjših šol je napravljenih in za gotovo vterjenih, obstanek učnikov obilno zboljsan, obiskovanje učilnic veliko zmoženo. Razum dotičnih duhovnih pastirjev ali srenjskih in okrajnih vikših vsacega kraja gre hvala za ta del zlasti sedanjemu visjemu nadzornístvu ljudskih šol na Krajskim ali v ljubljanski škofiji, kakor sploh visji vladi, ktera si za potrebno omikanje ljudstva obilno prizadeva.

Število ljudskih šol na Krajskim zdaj sega že do sto in petdeset. Med temi jih je enajst glavnih šol, in sicer: 4 samo za dečke, v Ljubljani, Loki, Kamniku in Novim mestu; 2 samo za deklice, v Ljubljani in Loki, in 5 za oboje skupaj, v Kranji, Postojni, Idrii, Vipavi in Kočevji; Vipavska šola je pretečeno leto, ko je že bila v djanji, štela 251 vsakdanjih, in 82 nedeljskih šolarjev in šolaric. Manjših ljudskih z enim ali dvema učenicama je zdaj sto devet in trideset, večidel namešanih za dečke in deklice; dve izmed njih stisamo za deklice, v Kamniku in v Novim mestu; in sicer je Novomeska dekliska šola že od daljšiga časa v djanji, in ima učenika in učenico, Kamniška dekliska šola pa je bila pred dobrim letom bolj v red djana, in dohodki za učenika in učenico so bili zagotovljeni in pomnoženi.

S tem še vender ni vse dognano, kar bi se potrebovalo učilnic za naš mladi zarod; sem ter tje so si že namenili, še novih šol napraviti, vmes tudi kakí dve ali tri glavne šole; vender marsiktera fara, ki šteje zadosti duš, in ni ravno preveč raztresena po nerodnih hribih, in ima ravno premalo premožnih ljudi, je še brez vsih početkov za napravo ljudske šole. Celo se v nekterih krajih slišijo zelo nemarni in zoperni glasovi: „Nič ni treba šole!“ „Je bilo do slej dobro, bo še za prihodnje!“ „Sola otroke le razvadi in od dela odtegne, še celo le preveč modre stori, de si ne dajo nič več dopovedati!“ „Mi nič ne damo, ni treba še noviga davka!“ Ko bi se taki glasovi slišali samo iz ust priprostih, neomikanih, slabo izrejenih, ali pa iz ust revnih in ubožnih, v potrebi stiskanih ljudi, še bi se vse to lahko prenašalo; pa se včasih slišijo iz ust ljudi, ki so sami v

šolah prejeli, ne manjši, temuč večji izobraženje, in to je silno žalostno. Takosni v časih pravijo: „Sola ni za kmeta, šola kmeta skazi!“ Oj, ko bi pač pomislili, de s tem dostikrat slabo pričevanje dajejo sami sebi, svoji lastni osebi, menim de bi pač naglo umolknil.

Človeku, ki je za blagor svojih rojakov vnet, in po drugih krajih vidi bogato število šolskih naprav, se pač v sercu dela nekakošna teža in bolečina, ker v svoji domacii ne najde toliciga iskreniga prizadevanja za potrebno izobraženje ljudstva. Ni še minulo veliko tednov, ko sim bil po nekim opravlku za svoje ljudi v Terstu; tu mi je pripovedoval duhoven gospod, ki je iz Kranjskiga doma, in celo blizo Tersta v duhovni službi, koliko de se je v Terzaski škofiji storilo za šole, de je celo malo kapelanij na deželi, kjer bi manjkalo učilnice. In kaj je se pristavil? Rekel je, de se mu dostikrat milo stori, viditi Italijana ali Furlana, ki sicer sam v nižji službi, vender zapoveduje Krajnec, viditi pa Kranjca, ki le težko vlačí ali nosi, ker boljšiga ne zna, ko se ni v šoli nikjer učil. Povedati moram, de ravno ondi sim kaj več slišal tudi od posebnih dekliskih šol. Terzasko mesto ima dve glavni dekliski šoli; v eni ucijo nune Benediktinarice, v eni pa navadne učenice; pa tudi v manjših šolah so že začeli razločevati dekllice od dečkov. V soski sv. Janeza v Gardieli zunaj Tersta, ki se je po novih stavbah naglo narastla do blizo 2000 duš, in kjer sedaj zidajo novo cerkev po segi bazilike, so napravili novo šolo; hiša je skorej majhnemu gradcu podobna, učenstvo ima v njej stanovanje, in sobi za dečke in deklice sti razločeni. Res, de je to v bogatim Terstu, pa kaže saj, kaj ondi mislijo od šol.

Hieinger.

Slovenski Romar.

S tem imenom na čelu je prišel na dan poprejšnji „koledar za Slovence v povzdigo kat. duha“, in se v svojim vvodu ljubim Slovincem za novo leto 1857 z naslednjimi besedami naznanuje: „Slovenski romar sim in hočem biti svojim ljubim Slovincem. Romar bom po domaci deželi, pa tudi v ptuje bom rad pogledal; obiskoval bom domače božje pota, pa tudi ptujih zanemarl ne bom; govoril bom od domačih reči, pa tudi od ptujih bom rad kej opomnil; ozéral se bom posebno na svete — božje reči, pa tudi družih navadnih vsakdanjih zadev zgresil, — pozabil ne bom.

Šel bom od navadi romarjev sem ter tje od hiše do hiše, od fare do fare, od mesta do mesta, povsod bom imel oči, ušesa in usta odperte, povsod bom ogledoval, — poslušal, — popraševal — in si vse zapomnil; potem pa, kot pošten in pobožen romar Slovincem to povedal, razkazal in pripočil, kar služi Bogu v čast in hvalo, Slovincem pa vnjih dušni in telesni prid, v njih časno srečo in večno zveličanje. — Po navadi romarjev, bom tudi še letos in v prihodnje marsikako mično podobico svojim prijatlam prinesel. —

Popotvaje po svetu bom v svojo romarsko torbico je-

mal tvariino vsake verste, in z nje Slovincem delil to, kar je potrebno, koristno in prijetno, kar jim bo v poduk in kratek čas. — pobožnemu duhu pa ne nasproti.

Zelim dolgo dolgo živeti, — nikdar umreti, želim vsako leto poprijeti za romarsko palico in romati po svetu, romati po ljubi slovenski deželi; — če se pa vender zgodi, da me katerikoli kaka nevihta v tihi samoti pri domu zadržuje in vas katero leto ne obišem, — prosim ne vzemite mi za zelo taci zadržkov; koj ko bo mogoče, se hočem zopet na pot podati, in kot priden romar slovenski, leto za letam vas ljube Slovence obiskovati.

Ker hočem biti priden in pošten romar, zaupam, da me bote z veseljem pod svojo streho, in v svoje družine sprejemali, zaupam, da me bote sami za ljubo imeli, pa tudi dragim kot pošteniga, pobožniga hišniga prijatla blagovoljno priporočevali. — Pridite mi torej vsak po svojim na pomoč, da bom zamogel čversto romati, in vam ljubim Slovincem leto za letam, — dolgo in dolgo slovenski Romar ostati."

Njegov obseg je naslednji: Ogovor slov. Romarja; prerokovanje za vsaki mesec (smešnice); doba časov; rodopis avstrijske ces. rodovine; koledar; sejmi. Oddelek: pobožne pesmi obsega 6 novih prazniških pesem, s primernimi podobami počitenih. Nadalje so posebno mikavne dogodbe nekterih apostelnov slovenske zemlje: 1. sv. Marka in Hermagora; 2. sv. Pavlina, Virgilia in Modesta; 3. sv. Cirila in Metoda; 4. škofov Martina Prener-ja in Tomaža Krén-a. V nadaljnjem razdelku „prigodbe“ so zlasti „prigodbe nekdanjih časov iz letnih bukev tuhinskiga Smartina“ mikavne in imenitne, ki se začenjajo z letam 1361 in do leta 1710 od vsakega leta kaj posebniga povedo. (Drugo leto pa nadalje.) V „mnogoverstnostih“ so spisi: Kje je Slovencev očetnjava; hrepenenje živine po železnici; pojmo radi; mladenciku; jok in smeh; razvalina; bela ljubljana; beli ljubljani se limbar podá; zgodbe ljubljanskiga mesta. K sklepu so še „nektere vošila“; lesica in rak; kratkocasnice.

Ta koledarec se odlikuje s svojimi izvirnimi spisi in je prav pripraven, seasama v večiga koledarja se preroditi, v katerih bi Slovenci pomoci in polajške za mnogotere svoje potrebe skozi leto nahajali. To je tudi želja marljiviga g. vredovavca Romarjeviga, kateri se za nadaljno leto z naslednjo prošnjo priporoči: „Slovenski Romar se priporoči vsim Slovincem in prosi domorodne pisatelje: Naj mu pridejo obilno v podporo, to toliko bolj, ker slovenski Romar želi s tvariino mnogoverstniga zapopadka svojim Slovincem vstreci in na več strani koristen biti. Naj bi se tedaj dotični izdelki zadosti zgodaj pošiljati hotli

Jerneju Lenček-u.

kaptana v Zireh (pri Idrii), sacasnima vredniku slovenskiga Romarja.

Tudi zunanja podoba Romarjeva je lična, na čednim popirji v osmerki, 3 pole in pol obsegajoč, natis g. Milicev, založba Giuntini-tova. Iz serca vošimo „Romarju“, da naj bi v vsaki slovenski hiši prenočevanje dobil in dosegel seasama to, kar sam želi v east Božjo in prid Slovencev.

Vred.

Izhodnja Indija na levi strani Gangesa in katoliška cerkev.

Spisal Valentin Sezun.

3. Birmansko carstvo.

(Dalje.)

Ta velika država ima 3 do 10 milijonov ljudi mnogih narodov: kakor Birmani, Pagvani, Mugiani itd. Vera je budaiško in nekoliko bramansko paganstvo. Luč kersanske vere se je na Birmanskim l. 1555 pokazala, ko je bil O. Francisk iz Portugala tje prišel. Ali neprenehane vojske, ktere so glavarji posameznih dežel Pegov, Arakon itd. vedno med seboj imeli, so ves pospeh kersan-

stva zadrževale. Dva škofa (apostolska namestnika), sta bila v tih prekucijah strašno umorjena. Konec 18. stoletja je bilo na Birmanskim 10 cerkvá in več vernikov, ali l. 1829 sta bila ondi samo še dva mašnika, po 70. let stara. In še ta dva nista mogla maševati, kjer jima je bila vojska Birmanov z Angleži l. 1825 vse orodje za sv. opravila vzela. Zdaj je na Birmanskim apostolski namestnik škof Janez Balma, iz družbe Oblatov; 12 mašnikov in nekaj fratrov te družbe pomaga oskerbovati dušne potrebe Birmanskih vernikov, katerih je 4 do 5000.

4. Carstvo Anam.

Sedanje carstvo Anam obsega jutrovo polovico indiskiga polotoka na levi strani Gangesa in je sestavljeno iz nekdanj samosvojnih držav Kohinkina, Tunkin, Tsiampa, Kambodša in Laos. Misijonar Bissachère pravi, da število prebivavcev v ti veliki državi je do 21 milijonov; samo v Tunkinu jih utegne biti do 18 milijonov. Drugi pa cenijo vse število 5—12 milijonov. Njih vera je budaiško paganstvo. Ob kineški meji so tudi verniki Konfucia.

Kersansko vero so v 16. stoletju katoliški misijonarji, sosebno Jezuiti, v Kohinkino in Tunkin prinesli, zlasti misijonar Aleksander Rodeški (1627), kateri se je bil s svojimi umno izdelanimi urami Anamljanam perkupil. Oni so precej bistre glave in kersanska vera se ni nikjer v poslednjih stoletjih tako lepo širila, kakor v Anamu. Francoski misijonar in škof Adran je bil več časa nar bolj veljaven mož na carskim dvoru. Z njim je bil l. 1787 prišel v Pariz carjevič Ngui-en-Kung iz pregnane kohinkinske rodovine (dinastije), in kralj Ludovik XVI. mu je obljubil z vojaki pomagati, da bo očetovski prestol zopet dobil. O, koliko dobička bi bilo kersanstvo v Anamu doseglo, ako bi se ne bila ravno tistikrat strašna prekucija na Francoskim pričela, ktera je Ludoviku XVI. življenje vzela in Francoze, ki so hotli še kristjani biti, v smert zdajala! Kakor je pa v prvih treh stoletjih kersanska vera toliko preganjanja mogla prestati, tako je ona tudi v Anamu stiskana in preganjana že skozi 200 let sim. To preganjanje je večkrat pojenjalo, vera Jezusova je v takih mirnih dobah tako napredovala, da se je smelo upati, ves Tunkin bo kersansk. Imenovani car Ngui-en-Kung ($\frac{1}{4}$ 1812) in njegov sin in naslednik Mingming ($\frac{1}{4}$ 1822) sta bila kristjanam sosebno vdana. Ali novi vladar Mihu-Merh je l. 1833 kervavo preganjanje pričel, ktero je prav podobno unimu, s katerim sta Deci in Valerijan l. 250—251 in 258—259 rimljansko cesarstvo napolnovala, into divjanje ni prejenjalo do njegove smerti. Silo veliko mašnikov, domačih (anamskih) in evropejskih, in družih ljudi je v tim času doseglo kronomučencev. Upanje, da bo saj z njegovo smertjo preganjanje nehalo, je kmalo spodletelo, tudi novi car Tiri-Tri ni nič boljši.

Še té leta sta v zahodnjim Tunkinu francoska misijonarja, Lazarista Schaeffler in Bonnard, smert marternikov prestala. V Anam, kjer je tako velika žetev, pa tudi vedna nevarnost zavoljo kersanske vere umorjen biti, protestantskim misijonarjem priti ni po volji, akoravno angleške sela od tam niso deleč.

Vsih katoličanov v Anamu je dan današnji 5—600.000. Imajo 7 apostolskih namestnikov (vikarjev) in škofov, namreč: a) V izhodnjim Tunkinu, kjer so razun domačih duhovnov španjski redovniki sv. Dominika iz Manile. Vernikov je bilo tukaj v l. 1845 do 225.000; akoravno so zavoljo preganjanja prednje leto (1844) cerkve mogle poderte in družbe (bratovšine) razpušene biti, se je vender l. 1845 dalo kerstiti 382 odraslih. Otrók je bilo kersenih tisto leto 9797. V l. 1843 je bil tukaj škof Hieronim Hermasila. b) Apostolsko namestništvo v zahodnjim Tunkinu. Tukaj je v letu 1850 kolera čez 10.000 kristjanov, 12 mašnikov, 25 študentov in 37 nun vzela. Vender je bilo 1851 v tim namestništvu 135—140.000 vernikov, 67 domačih mašnikov, 33 bogoslovcov in 489 nun. Fran-

coski Lazaristi skerbijo za ta misijon, škofje Peter Andrej Retord; V l. 1847 si je on mašnika Jeanteta (Žanteta) v kraju Ke-Non za pomočnika (koadjutorja) posvetil, do 10.000 vernikov je bilo pri ti slovesnosti pričujočih; v sv. letu 1851 je bilo sv. Obhajilo 190.400 ljudem podeljeno, keršenih je bilo tisto leto odraslih 845, otrok 8565. c) Apostolsko namestništvo v srednjim Tunkinu je bilo l. 1846 od poprejšnjiga odločeno; zdaj ima 80—90.000 vernikov, katerih škof je gosp. Gauthier (Gotić) d) Apostolsko namestništvo južniga Tunkina ima 70—80.000 vernikov. V l. 1851 so bili v njem 2 škofa, 3 evropski in 43 domačih duhovnov.

Dežela Kohinkina je razdeljena v 3 apostolske namestnije, ktere francoski Lazaristi oskerbujejo. Akoravno je vsih ljudi čez milijon in 300.000, je vendar kristjanov med njimi komaj do 100.000. V ti deželi je glavno mesto Hué s 60.000 prebivavci, sedež grozovitih trinogov (carov), kateri so l. 1833—1840 skorej vse evropske mašnike polovili in usmrtili. Namesto tih mučencov dohajajo sicer novi misijonarji, ali kervavo preganjanje še zmiraj razsaja.

V deželah Kambodža in Laos so bili že v 18. stoletju misijoni. V velikim mestu Saigon (Sambok) je bila še l. 1819 katoliška cerkev in 2 italijanska misijonarja. Ali škof Mihč, ki je spomladi 1853 sem prišel je ni več našel. K Laosianam išejo misijonarji iz blizu kineške dežele Jun-nan kersanstvo prinasati. Misijonar Vachal (Vašal) je bil l. 1843 in 1844 iz Siamu k njim prišel in je ob tunkinskih mejah več kersanskih srenj vterdil. V l. 1851 so tega gorečiga moža in njegoviga pomočnika mandarinu dali umoriti. (D. sl.)

Misijonske naznanila

prečastitiga gospoda Provikarja Dr. Ignacija Knoblerja do kardinala Franzoni-a, vodja v ranski propagandi.
(Konec.)

Pred vsim drugim bi želel dobiti za nauk moškiga spola v Hartumu deržino tako imenovanih „bratov“ iz ktere tistih družb, ki se pečajo z začetnim učenjem mladosti. Učenje je še zmiraj v rokah duhovnov, ker jih je pa pogosto le prav malo, ali pa se prav hitro menjajo po potrebah že napravljanih misijonskih sedežev, se izhaja ta neugodnost, de nam od Boga zročena mladost ne more iz šole toliko doseči, kolikor bi dosegla, ako bi bilo dosti učencikov, kateri bi učili po določenim in edinim učilu; to pa se po moji misli nar lažej zamore doseči z družbo zadovoljno zbranih učencikov.

Ker se pa dalje od naših rejencev, saj od večjiga dela zmed njih, tirja tudi znanje naj potrebnish mekaniskih reči, bi bilo potreba v ti družbi taci družnikov kateri bi bili zmožni, tudi te reči učiti. Meni so enake boljše naprave premalo znane, de bi to ali to za naš misijon izvolil, de pa pridem h koncu svojiga namena, se tudi v ti reči ne vem drugam obrniti, de bi bilo boljše, kakor do znane gorečnosti, ktera vnema Vašo prevzvišenost in prečastitljivost, povišati zmiram bolj Božjo čast in zveličanje duš tje do naj daljnih krajev zemlje. Prosim Vas tedaj, prevz, in prečast, gospod! mi pomagati, de najdem pribežališe za naše gojence, kateri kažejo naj lepsi upanje za razširjanje sv. vere, in kateri bodo podpore našiga misijona, kamorkoli jih bo klical glas njih vikšiga. Želim, de bi saj dva duhovna (mniha) kakiga reda prišla z eno naših misijonarskih odprav, ki skorej vsako leto z Dunaja sem prihajajo, de bi z menoj vpravala nasprotne pogoje v oziru šolskiga učenja, kakor tudi v oziru kersanske reje in obdelovanja nar bolj divjih narodov, ki so pripravljeni sprejemati nauke misijonarjev.

Tudi v oziru nun za odrejo dekličev dozda se nisim mogel določiti, ktere de Gospod v naš misijon kliče, in ktere bi bile naj pripravniše za izrejo Afrike, zlasti ker je

viditi, de so sestre Jezusoviga presv. serca od svojiga sklepa odstopile. Veliko oprasevanj od izvrstnih oseb dobivamo, ki se želé našimu misijonu posvetiti, in le še čakajo sklepa, kterimu redu de naj se pridružijo, svoj namen doseči. Ker so Vaši P. P. dobro znane redne družbe, ki z naj većim zaslužnjem na jutru delajo; Vas prosim, de bi blagovolili z eno tih družb dogovoriti se, kako in kje de naj bi se zbirale, ktere želé v Afriko, prejden se v Hartum podajo.

Sklenem za zdaj svoje naznanila in ponovljaje prosim, naj Vaša P. P. dobrotno blagovoli sprejeti in spolniti letó poslednjo, kakor tudi druge moje ponižne prošnje, ktere nimajo družiga namena, razun srečniga vspeha tega misijona.

Jez, moji tovarsi, mi vsi imamo naj terdniši zaupanje do skerblijivosti V. P. P., de bote storili za nas uboge Afrikance vse, kar od Vas želimo. K sklepu se zedinimo v molitvah vesoljne cerkve za ohranjenje, razširjanje naše sv. vere, in posebej za življenje Njih svetosti, naj vikšiga poglavarja sv. cerkve, kterimu odkazemo svoje preponizno sinovsko čsenje, kušujoči Njih noge, in prosijoči, de naj nam na sposredovanje V. P. P. posljejo Svoj sveti blagoslov.

Poslednjic kušujoč sveti purpur V. P. P. priporočim sebe in ves misijon v Vase svete prošnje, ter bivam z naj ponižnišimi čutili spostovanja

Prevzvišeni knez

Vas naj vernisi sin

Dr. Ignaci Knobler.

V Hartumu, 15. kozoperska 1855.

Ogled po Slovenskim.

S Slape, 5. grud. Včeraj je bil našimu županu, g. Ferjanciču, častni kriz, kteriga so mu svitli cesar za njegove zasluge ob koleri in pri napravi Slapenske šole podelili, slovesno pripet.

Nastopil je tudi pri nas nenavadno zgodaj prav hud mraz; vendar pa prihaja k zornicam, ki jih imamo po vsih duhovnijah ob 6. zjutraj, lepa množica ljudi. Ima hpačve neko posebno vnemo za te mase, in marsikteri si v greh šteje, ako bi ktero zamudil.

Razgled po kersanskim sreću.

V Benedkah so svitli cesar 20 tavžent gld. vsako leto za popravljane cerkve sv. Marka dovolili, kakor piše „Gaz. Uffiziale“ — V Dubrani na Hervaskim je iz gerske nezedinjene v katoliško cerkev prestopil rokodeler in mojster Kristjan Malešević. — Naj poslednji cas sta v Moguncii prestopila v kat. cerkev protestanska pridigarja Dieffenbach in Henrič. — V Gradcu so bile 27. n. m. ondote 3 zamurke kersene in birmane. Poprej so bile imenovane: Sara, Zazerana, Saida; zdaj pa: Ana, Terezija, Marija. — V tergu G. pri Gradcu je bilo pri prekopovanju (čez kakih 10 let) deviško truplo celo najdeno. Truga je bila struhnjena, vsa obleka pa bela, kakor de bi bila se le oprana. Na glavi je imela rožmarinov venček (krancelj), ki je bil še ves lep in zelen, v sklenjenih rokah pa roženkrane, kteriga se vse lepe jagode so bile na terdni niti nabrane, ki se ni pretergala, desiravno so ji roženkrane iz roke vzeli. Roke kakor drugi udje, niso bile terde, ampak voljne in gibljive. Tudi grob ni bil moker, ampak lep in suh, čimur so se domaći in tuji zdravniki čudili. Deviško truplo so djali v novi trugi zopet v poprejšnji grob. — Iz Zagreba se je 7 usmiljenih sester v Djakovar preselilo, kjer so ondote, po škofu Strossmayer-ji dokončani samostan in bolnišnico v posest sprejele. — V Berdovu je v katoliško cerkev prestopil protestant, Vilhelm Šolc. V Zagrebu pa je katoliško vero sprejela protestantkinja Katarina Macko. — Tudi v Kokavi na Slovaškim se je pokatolicil mladeneč Mih. Lukač. — Sveti Oče so ogerskimu pervostolniku in kardinalu Seitovskimu v posebnim pismu svoje veselje zavoljo slavno posvećene nove stolne cerkve naznanili. — Iz Solnigrada se piše

v „Sonntagsbl.“ od 13. listop., de je bil starček gosp. Olivieri ondi z 9 zamurkami. Poslednjič jih je bil 40 iz Egipta rešenih seboj pripeljal, zmed katerih so 4 na poti, z vodo sv. kersta očisene, sle v boljši domačijo; 5 jih je v ondornim mestu sprejetih, druge po Laškem, Tirolskim in Parskim. Eden zmed njegovih odkupljencev je že misijonar v Afriki, nekaj jih bo neki kmalo unimu nasledovalo. Tako bi utegnili domačini ložej izpeljati, kar ptuji misijonarji s tolikim trudam začenjajo. Na svojim popotvanji g. Olivieri ob enim darove za nove odkupljence zbira in se povsod za nje priporoča. — Iz Genve vé „Volksfr.“, de se prečast. g. Marilley, Genevski in Lausanski škof, pripravlja k povernitvi svojo škofijo, iz ktere ga je bila zopercerkvena vlada pregnala. Na Parskim se prepirajo protestanski listi, kdo de jevti deželi naj vikši škof za tako imenovano evangelsko-luteransko cerkev, če je katoliški parski kralj, ali pa protestanski vikši konzistori. To je čuđin prepir, ali v take zaderge se pride, kjer praviga cerkveniga poglavarja, od Jezusa postavljeniga, zapusté. — Tudi v Gondokori je bil 18. vel. serp. cesarjev rojstni dan obhajan, kakor misijonar Ueberbacher do Marijne družbe piše. V silno daljnim bariskim jeziku se je molilo za našiga cesarja; prečast. g. Provikar so imeli zjutraj ob 7. velikó mašo in misijonski fanti so v bariskim jeziku mašne pesmi peli, na zadnje pa so zahvaljeno pesem (Mun aduma gogoda) zapeli. Ako je kdo fante vprašal, če je danes praznik, so rekli: Danes je god avstrijanskiga matat-a, od kodar so prišli naši očetje, Soliman, Antoni, Franc in Hansal; danes molima za matat-a Franca Jožefa. —

Duhorske zadere.

V ljubljanski škofii. Senožiška fara je podeljena g. Jan. Pašič-u, lokalistu v Rovi, ktera lokalija je tedaj izpraznjena in se od 1. t. m. prošnje v navadnim redu (an die löbl. Inhabung des Gutes Gerlachstein) oddajajo. G. Leop. Albrecht pride za nasamniga duh. pomočnika v Ternje; g. Jan. Oblak, horjulic, novoposvečenec, za pomočnika v Goče, v ipavski dekanii; g. Jan. Oblak, verhnican, novoposvečenec, za mestniga duhovniga pomočnika v škofjo Loko.

G. Ant. Fine-u, mestnimu duh. pomočniku v Loku, je pokojnina za čas dovoljena. G. Marka Žutaj, fajm. v pokoji, je 23. u. m. v Černomlji umerl. 3. t. m. je v Rizejnu umerl g. Jan. Vovk, vpokojeni duh. goriške nadškofije. R. I. P.!

Zastran razlaganja zakonske postave opomnimo, de bo zakonska sodnija v Ljubljani vselej nasproti rokopis pregledovala, in bo torej toliko manj skerbi zavoljo zanesljivosti. Ker so bili neki zaderžki vmes prišli, bo dans teden perva pola k Danici pridjana, potlej pa so nam gospod spisovavec obljubili, ako ne že vsakikrat, de bo saj vsaki drugikrat gotovo cela pola na svitlo prihajala. — Zastran „Oglasnika“ o ti priliki opomnimo, de se zastran negotovosti, kadaj de kak v ta namen pripraven razpis pride, ne more v zanesljivi red spraviti; torej smo prisiljeni od tega odstopiti. Bomo pa skusili v poglavitnim listu opomniti, ako kaj prav posebniga pride. Vred.

Naročevanje

na
„Z G O D N J O D A N I C O“
za prihodnje leto 1857.

S pomočjo Božjo in z blagovoljnostjo Slovencev želi „Zgodnja Danica“ svoj deseti tečaj nastopiti; torej vse dosedanje bravce, pa tudi druge Slovence prijazno povabimo, de naj bi blagovolili se z obilnim naročevanjem tega lista vdeleževati. Ker previdimo, de je Danica potrebna in marsiktero dobro seme zaseje, se tudi rada prebira, torej pri tem delu ostanemo, desiravno ni brez sitnost in priteznost. Vsim gospodam dopisovavcam in pomočnikom se priljudno in z vso pri-serenostjo zahvalimo za njih dobroto: „...Bog poverni!“ ter za prihodnjič svojo prošnjo obnovimo; sej, kar kdo spodbudniga piše, je iskra, ki utegne velik ogenj k dobri mu vneti, in pa v toliko sercih, kolikor braveov Danico pregleduje, in se več, ker dobro se dalje razširja od ust do ust. Ne more se tedaj dobro blago lepiga nauka bolje obrniti, kakor če se Danici zroči. Nismo sicer v tej reči v zadergi, kakor so se častiti braveci lahko prepričali, vender želimo še več. Dobriga ni nikoli pre-več. Oglasnik neha, in njegovi naročniki dobijo za domestilo njegove pomanjkljivosti „razlago zakonskih postav“. Drugi gg. naročniki pa so prošeni, za imenovano „razlago“ k navadni naročnini se 20 kr. pridjati. K ti prilogi smo pa namenili še drugo prilogo poznejši zastonj dodati, ako bo število naročnikov dovoljno, de se bo zamoglo izhajati. Prečastitljivi gospod Mihael Verne, terzaški prost, so nam namrec v ta namen dobrotno zročili „razlaganje govora Gospodoviga na gori“ od sv. Avguština, ktero so v prijetni slovenšini podomacili. To delo bo zneslo kakih 7 pol; njegovo imenitnost dolocijo besede „govor Gospodov na gori“ in „sv. Avguštin“, in k temu natanka pristava in lepa slovenšina od visokočastitiga gospoda spisavca.

Naročnina za Danico s priklado (razlaganjem) vred bo znesla:

Za celo leto po pošti	3 gold. — kr.
Za perviga pol leta po pošti	1 „ 40 „
Za celo leto v tiskarnici	2 „ 20 „
Za perviga pol leta v tiskarnici	1 „ 20 „

Ako bi ravno kdo ne želel imenovane priloge, „razlage zakonskih postav“, naj 20 kr. manj pošlje. Prosimo, naročnino hitro poslati, de se vé ob novim letu pripravno število iztisov napraviti.

Vredništvo in Založništvo.